

ปริญ เตชะมวลไวยวิทย์

ฝ่ายสื่อสารและบริการผู้ลงทุน

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

“ตราสารหนี้เพื่อความยั่งยืน” อาจจะเป็นเรื่องใหม่สำหรับผู้ลงทุนไทย แต่ในต่างประเทศตราสารหนี้ประเภทนี้มีข้อดีที่ตราสารหนี้ทั่วไปอยู่หลายประการ เช่น สภาพคล่องในตลาดรองตราสารมักจะดีกว่า เพราะมีฐานผู้ลงทุนที่กว้างกว่าตราสารหนี้ทั่วไป และยังสามารถทำให้นักลงทุนในการออกตราสารลดลง ดังนั้นจึงไม่ใช่เรื่องแปลกที่ตราสารหนี้เพื่อความยั่งยืน ซึ่งประกอบด้วยตราสารหนี้เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (green bond) ตราสารหนี้เพื่อพัฒนาสังคม (social bond) และตราสารหนี้เพื่อความยั่งยืน (sustainability bond) จะมีมูลค่ารวมกว่า 2 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐทั่วโลก ในปี 2561 และมีอัตราการเติบโตที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง สาเหตุที่ทำให้ตราสารหนี้เพื่อความยั่งยืนได้รับความนิยมมากขึ้น ส่วนหนึ่งเป็นเพราะความตื่นตัวในการแก้ไขปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อม ทำให้มีโครงการจำนวนมากที่มีจุดประสงค์เพื่อช่วยเหลือและแก้ปัญหาเหล่านี้ แต่ยังคงขาดเงินทุนจึงหันมาระดมทุนด้วยการออกเสนอขายตราสารหนี้ เพื่อนำไปใช้จ่ายในโครงการต่าง ๆ ที่รณรงค์ในด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ดี นอกจากนี้ กิจกรรมต่าง ๆ ยังสามารถนำกลยุทธ์ Environmental Social and Governance (ESG) มาปรับใช้ในธุรกิจอย่างเป็นรูปธรรม

ขณะเดียวกันยังเป็นทางเลือกให้แก่ผู้ลงทุนที่ต้องการผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ยจากการลงทุน ทั้งผู้ลงทุนสถาบันและผู้ลงทุนรายบุคคล โดยในปัจจุบันมีผู้ลงทุนสถาบันที่มีทรัพย์สินภายใต้การบริหารรวม 60 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ ได้ลงนามในข้อตกลง Principles for Responsible Investment (PRIs) และผู้ลงทุนรุ่นใหม่ (กลุ่ม millennials) ซึ่งคาดว่าจะครอบครองทรัพย์สินมูลค่า 30 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ ในช่วง 30-40 ปีข้างหน้า ก็ให้ความสนใจอย่างมากต่อการลงทุนที่ส่งผลทางด้านบวกต่อสิ่งแวดล้อม

ดังนั้น “ตราสารหนี้เพื่อความยั่งยืน” มีแนวโน้มที่จะพัฒนาจากตลาดที่เจาะกลุ่มลูกค้าเฉพาะ (niche) กลายเป็นตลาดกระแสหลัก (mainstream)

จากการสัมมนาหัวข้อ Towards the Sustainable Finance & Investment in Thailand ที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) จัดขึ้นร่วมกับสภาธุรกิจตลาดทุนไทย สมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่มีผู้เชี่ยวชาญจากในและต่างประเทศร่วม

แลกเปลี่ยนมุมมองและประสบการณ์ในการส่งเสริมให้ตราสารหนี้เพื่อความยั่งยืน ได้แก่ ดร.บัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์ ผู้อำนวยการสถาบันธรรมรัฐเพื่อการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม คณะกรรมการพัฒนาที่ยั่งยืน Mr. Mushtaq Kapasi, Managing Director, Chief Representative, Asia Pacific International Capital Market Association (ICMA) นายไพบุลย์ นลินทรางกูร ประธานกรรมการ สภาธุรกิจตลาดทุนไทย นายธาดา พฤฒิชาดา กรรมการผู้จัดการสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย นายสุรยุทธ ทวีกุลวัฒน์ ผู้อำนวยการใหญ่สาย การเงิน บีทีเอส กรุ๊ปฯ ดร.ศรพล ตูลยะเสถียร รองผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ และนางสาวจอมขวัญ คงสกุล ผู้ช่วยเลขาธิการ ก.ล.ต. เป็นผู้ดำเนินรายการนั้น ทำให้รู้ว่า ที่ผ่านมา ประเทศไทยมีผู้ออกเสนอขายตราสาร ดังกล่าวแล้ว 4 ราย และมีมูลค่าการระดมทุนรวมกว่า 23,000 ล้านบาท

นอกจากนี้ ประเทศไทยยังมีโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศอีกมากที่ต้องการ แหล่งเงิน ซึ่งสามารถตอบโจทย์ได้ด้วยวิธีการออก “ตราสารหนี้เพื่อความยั่งยืน” เนื่องจากโครงการมักมีระยะ ยาว และสามารถกำหนดต้นทุนดอกเบี้ยในระยะยาวได้ อีกทั้งยังสามารถเลือกอายุของตราสารหนี้ให้สอดคล้อง กับอายุของโครงการและออกได้หลายรุ่นตามระยะเวลาที่ต้องการใช้เงิน

ขณะที่ผู้ลงทุนไทยให้การตอบรับที่ดี เห็นได้จากการออกตราสารหนี้เพื่อสิ่งแวดล้อม (green bond) ที่มีความ ต้องการซื้อตราสารมากกว่าที่ออกจำหน่ายถึงกว่า 8 เท่า และยังมีผู้ลงทุนกลุ่มใหม่ที่ไม่เคยซื้อตราสารประเภท นี้มาก่อนเข้ามาซื้อ ซึ่งช่วยให้ผู้ออกตราสารสามารถกระจายฐานผู้ลงทุนไปยังกลุ่มใหม่ได้

สำหรับผู้ออกตราสารหนี้ก็ไม่ได้มีต้นทุนเพิ่มอย่างที่คนส่วนใหญ่เข้าใจกัน โดยผู้ออกตราสารสามารถออก green bond โดยลดต้นทุนจากอัตราดอกเบี้ยในตราสารรุ่น 10 ปีได้ และสำหรับตราสารรุ่นอื่นมีต้นทุน ดอกเบี้ยไม่แตกต่างเมื่อเทียบกับตราสารหนี้ปกติที่เคยออกเสนอขายก่อนหน้า

อย่างไรก็ดี ผู้ร่วมสัมมนาต่างเห็นตรงกันว่าการผลักดันให้เกิดความสำเร็จอย่างแท้จริง ต้องอาศัยความร่วมมือ กับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันกำหนดเป็นนโยบายระดับชาติ และออกมาตรการสนับสนุนอื่น ๆ ที่ จะช่วยลดภาระให้กับผู้ออก การกระตุ้นบทบาทของผู้ลงทุนสถาบันให้ตระหนักถึงประโยชน์ของการลงทุนใน ธุรกิจเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะช่วยให้เกิดการพัฒนายั่งยืน

ก.ล.ต. ขอเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมการเสนอขายตราสารหนี้เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ตราสารหนี้เพื่อพัฒนา สังคม และตราสารหนี้เพื่อความยั่งยืน โดยยกเว้นค่าธรรมเนียมคำขออนุญาต และค่ายื่นแบบแสดงรายการ ข้อมูล (filing) จนถึง 31 พฤษภาคม 2563 เพื่อให้เกิดการลงทุนและการระดมทุนที่คำนึงถึงความยั่งยืน อัน เป็นบทบาทหนึ่งของระบบตลาดทุนในการช่วยขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืนครับ

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

“ก.ล.ต. ดูแลตลาดทุน เพื่อให้คุณมั่นใจ”